

Kârların yüzde 88'i faaliyet dışı gelirlerden

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda TÜPRAS birinci sıradaki yerini korudu.

ISO Başkanı Bahçivan'ın açıklamalarının aksine, 2018 yılı 'büyük sermaye' için hiç de fena geçmemiş. Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin 2018'deki kârlarının yüzde 88'i üretim faaliyeti dışı gelirlerden kaynaklanmış. Bu oran 2017'de yüzde 35,5'miş

BİLDİĞİNİZ gibi 28 Mayıs 2019'da İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın sonuçlarını paylaştı. TÜPRAS'ın 79 milyar TL satışla birinci sıradaki yerini koruduğu görüldü. **ISO Başkanı** **Enal Bahçivan**'ın basın toplantısında en fazla vurgu yaptığı nokta, finansman giderlerinin faaliyet kârı içindeki payının yüzde 49,8'den yüzde 88,9'a yükselmesi oldu. "Yani biz buğüne kadar yüzde 50'lerden şikâyetçiyken şimdi sanayi firmaları 2018 yılında elde ettikleri kârın neredeyse tamamını finansman giderlerine ayırmış" ifadesiyle sanki 500 büyük firma bütün yıl çalışmış dâimmiş, eli boş kalmış gibi bir algı yarattı.

Hayri KOZANOĞLU
TÜPRAS Genel Müdürü

Metnin tümünü incelediğimizde gerçekten 2017'de 35,2 milyar TL olan finansman giderlerinin 95,8 milyar TL'ye sıçradığını görüyoruz. Ancak asıl önemli rakam, 2018 yılı dönem kârının 2017'ye göre yüzde 19,8 artışla 63,5 milyar TL'ye yükselmesi olmalı. Yaşanan kur sokuma, faizlerin ciddi oranda yükselmesine karşın sanayi şirketleri "finansallaşmanın nimetlerinden" yararlanarak kârlarını ciddi anlamda artırmayı

başarmışlar. Yine raporun verilerine dayanarak açıklayalım: Evet, 2018'de faaliyet kârı 107,8 milyar TL olmuş. Gelelim 500 büyük şirket 31,5 milyar TL de net kambyo kârı elde etmiş. Bu rakamın üzerine faiz, iştirak, temettü geliri 24,3 milyar TL'yi ekleyince net üretim dışı gelirler 55,8 milyar TL'yi bulmuş. Hal-buki bu rakam 2017'de 18,8 milyar TL imiş. Diğer bir ifadeyle dev şirketlerin üretim dışı gelirleri 2018'de yüzde 196 artmış. Yüksek faizler, fırlayan döviz kurları bazı firmaların lehine, bazılarının ise aleyhine çalışmış. Ama son tahlilde 2018 yılı "büyük sermaye" için hiç de fena geçmemiş.

Aynı rakamları şöyle okumak da mümkün: 500 büyük firmaların 2018'deki kârlarının yüzde 87,8'i üretim faaliyeti dışı gelirlerden kaynaklanmış. Bu oran 2017'de sadece yüzde 35,5'miş. 500 büyük sanayi kuruluşu 2018'de, özellikle fırlayan dövizin yarattığı rekabet gücüyü belki günün kurtardı. Ama asıl sinyal veren göstergeler, bilançolarında duran varlıkların oranı yüzde 38,8'e gerilerken, dönem varlıklarının yüzde 61,2'ye çıkmıştı. Bu tablo yeni yatırım

yapılmamasının, sermaye birikim sürecinin iyice yavaşlamasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. 2019'dan başlayarak sözünü ettiğimiz eğilim firmaların olumsuz yönde etkileyebilecektir. Zaten 2019 ilk çeyrek rakamları da yatırımların yüzde 3,8 daralarak tehlike çanlarının çaldığına işaret ediyor.

HAYAT SİZE GÜZEL!

Özellikle finansallaşmanın daha kökleştiği ABD ve İngiltere gibi Anglosakson ülkelerinde yaygın olarak kullanılan "refah etkisi" diye bir kavram var. Borsalar yükseldikçe hisse senedi bulunan kişilerin, emlak fiyatları arttıkça konut sahiplerinin yüzü güllüyor, kendilerini zenginleşmiş hissediyorlar. Böylelikle yaşama daha güvenle bakabiliyor, sıkça tatil gidip, bolca alış-veriş etme cesareti gösterebiliyorlar. Sonuçta mal ve hizmetlere olan talebi de yukarı çekebiliyorlar.

Merkez Bankası'nın Mayıs 2019 Finansal İstikrar Raporu'na göre hanehalkının hisse senedi portföyü Mart 2018'de 70,4 milyar TL iken, Mart 2019'da 63,2 milyar TL'ye düşmüş. Yani borsacıların yüzü gülmemiş. Emlak fiyatlarının düşüşe geçtiği de zaten gün gibi ortada. Ancak yine aynı rapora göre, hanehalkının 2018 Mart'ta döviz

mevduatı 351 milyar TL (90,3 milyar dolar) iken Mart 2019'da 547 milyar TL'ye (100,6 milyar dolar) yükselmiş. Diğer bir ifadeyle dolar cinsinden yüzde 11,3 TL karşılığı olarak yüzde 56,1 artış kaydetmiş. Sonuçta döviz hesabı bulunanlar tam 196,8 milyar TL zenginleşmiş.

Açıkçası ülkemizde "refah etkisi"ni keyfini bu insanlar çıkarıyor. En son açıklanan büyüme verilerine göre 2019 ilk çeyreğinde özel tüketim bir önceki yıla göre yüzde 3 daralmış. Eğer döviz zengini bu "şanslı" yurttaşlarımız olmasaydı muhtemelen daha kötü bir tabloyla karşılaşacaktık.

Finansal İstikrar Raporu verileri yabancı para tasarruf mevduatlarının yüzde 45'ini 1 milyon TL'nin üzerindeki hesapların oluşturduğunu gösteriyor. Toplam içerisinde 50 milyon üzerindeki mevduatlar yüzde 7'lik, 5-50 milyon aralığındakiler yüzde 16'lık, 1-5 milyon aralığındakiler ise yüzde 22'lik bir ağırlığa sahipler.

En son açıklanan istatistiklere göre katılım bankaları dahil bankacılık sistemindeki döviz mevduatlarının daha da yükselmiş, 110,3 milyar dolara dayanmış durumda. Demek ki doların her 10 kur artışında "rantlı"ye yurttaşlar 11 milyar TL zenginleşiyorlar. Belki de "hayat bize güzel!" şarkısı eşliğinde ekrandan döviz kurlarının seyrini izliyorlar.

	Tutarlar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Paylar (%)	
	2017	2018		2017	2018
Faaliyet Kârı	70.612	107.822	52,7	9,6	10,9
+Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	96.179	270.001	180,7	13,1	27,4
Kambyo Karları	77.903	231.502	197,2	10,6	23,5
Diğer	18.276	38.499	110,7	2,5	3,9
-Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	77.334	214.184	177	10,5	21,7
Kambyo Zararları	71.900	200.021	178,2	9,8	20,3
Diğer	5.435	14.164	160,6	0,7	1,4
Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	18.844	55.817	196,2	2,6	5,7
Net Kambyo Karları	6.003	31.482	424,4	0,8	3,2
Diğer	12.841	24.335	89,5	1,7	2,5
Finansman Öncesi Kar	89.456	163.639	82,9	12,2	16,6
Finansman Giderleri	35.175	95.823	172,4	4,8	9,7
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	53.085	63.528	19,7	7,2	6,4

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları açıklandı

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre 2018 yılının zirvesinde 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018" araştırmasının sonuçları açıklandı. Düzenlenen basın toplantısında **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** tarafından açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre, 2018 yılında da en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş otomotiv sektörü firmalarından oluştu. Buna göre 2018 yılında sanayinin zirve-

sinde 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

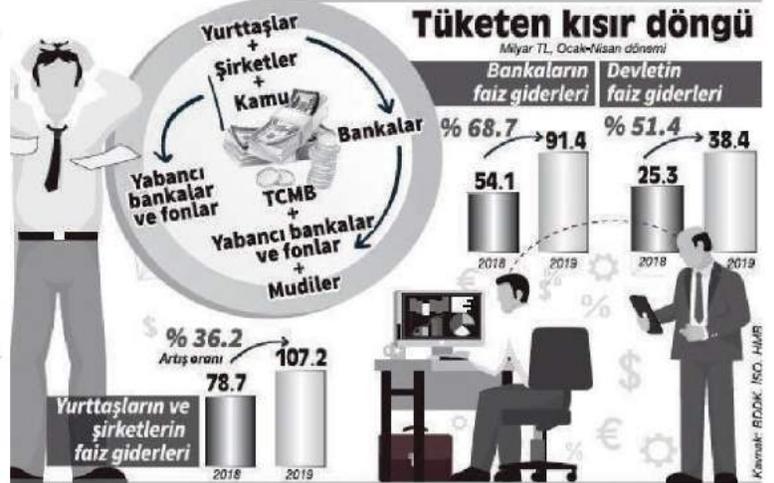
Ülke faize çalışıyor!

Yurttaşlar ve şirketler bankaların yüksek kredi faizlerinden şikâyet ederken, bankaların toplam faiz giderleri 2019'un ilk dört ayında geçen yıla göre yüzde 68.7 artarak 91.4 milyar TL'ye yükseldi.

Son bir yılda döviz kurları ve kredi faizlerindeki artış, yurttaşlar, şirketleri, devleti ve bankaların borç-faiz bataklığına sürükledi.

Cumhuriyet'in haberine göre, yurttaşlar ve şirketler bankalara; bankalar müdilerine, Merkez Bankası'na (TCMB) ve yabancı bankalara; devlet de borçlandığı kurumlara giderek artan oranda faiz ödüyor. Tüm kesimlerin faiz harcamaları artarken, ülkenin kaynakları boşa harcanıyor.

İşte kısrdöngüye dönmüş mekanizma ve rakamlar:

Üretilen ve kârları yuttu:

TCMB verilerine göre geçen sene mayıs ayında ortalama yüzde 18 seviyelerinde olan bankaların tükettiği kredisi faizleri, 24 Mayıs 2019 itibarıyla yüzde 29'a dayandı. Kredi faizleri artınca yurttaşların ücretleri ve şirketlerin kârları faize gitti. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, yurttaşların ve kurumların bankalara ödediği toplam kredi faizleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 36.2 artarak 107.2 milyar TL'ye yükseldi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) verilerine göre, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun toplam finansman giderleri 2018'de bir önceki seneye göre yüzde 172 artarak 35.1 milyar TL'den 95.8 milyar TL'ye çıkarken, her 100 TL'lik faaliyet kârının 88.9 TL'si borç geri ödemelerine gitti.

Bankaların giderleri sıçradı: Yurttaşlar ve şirketler bankaların uyguladığı yüksek kredi faizlerinden şikâyet etse de, bankaların da faiz giderleri hızla artıyor. BDDK verilerine göre, bankaların toplam faiz giderleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68.7 artarak 91.4 milyar TL'den 91.4 milyar TL'ye yükseldi. Aynı dönemde bankaların toplam faiz gelirleri ise yüzde 44.7 artarak 96.3 milyar TL'den 139.4 milyar TL'ye yükseldi. Böylece bankaların faiz gelirlerindeki artış, faiz giderlerindeki artışın çok gerisinde kaldı.

Bankaların en büyük fonlama kaynağı olan mevduat için ödediği toplam faiz de yüzde 67.6 artarak 37.2 milyar TL'den

62.4 milyar TL'ye yükseldi. Yatırım yapmak yerine parayı mevduata ya da dövizde yatırmak daha cazip hale geldi.

Bankaların, ağırlıklı yurtdışındaki bankalardan aldığı kredilere ödediği faizler yüzde 70.9 artarak 5.8 milyar TL'den 9.9 milyar TL'ye, TCMB'ye ödediği faiz de yüzde 197.7 artarak 2.1 milyar TL'den 6.2 milyar TL'ye ulaştı.

Bankaların net faiz gelirleri söz konusu dönemde 500 milyon TL azalarak 34.1 milyar TL'ye geriledi. Çünkü faiz ve kurdaki sıçramayla birlikte kredi borçlarını geri ödeyemeyenler artınca bankaların taktikteki krediler için ayırdığı karşılıklar da 7.5 milyar TL'den 13.9 milyar TL'ye yükseldi.

Net faiz gelirleri düşen bankaların kâr da düştü. Ocak-nisan döneminde bankaların net kâr geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14 azalarak 16 milyar 166 milyon TL oldu. Dolar bazındaki düşüş çok daha sert oldu. Geçen sene ocak-mart döneminde 4 milyar 670 milyon dolar kâr açıklayan bankacılık sektörü, bu sene aynı dönemde 2 milyar 719 milyon dolar kâr açıkladı. Düşüş yüzde 41.7 oldu.

Bütçede delik büyüdü: Merkezî yönetim faiz giderleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 51.4 artarak 25.3 milyar TL'den 38.4 milyar TL'ye yükseldi. Dış borç faiz giderleri aynı dönemde yüzde 53.8 artarak 6.2 milyar TL'den 9.6 milyar TL'ye yükseldi. Geçen yıl ocak-nisan döneminde 23.2 milyar TL olan bütçe açığının bu yılın aynı döneminde 54.5 milyar TL'ye fırlamasında faiz giderlerindeki bu artış da etkili oldu.

İSO 500'DE 11 ADANALI

İSTANBUL Sanayi Odası tarafından her yıl gerçekleştirilen Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018 araştırmasının sonuçları açıklandı. Geçen yıl 12 firma ile temsil edilen Adana'dan bu yıl 11 sanayi firması **İSO 500** sıralamasına girdi.

TÜPRAS'ın bu yıl da birinci olduğu Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu **İSO 500** sıralamasında, Adana sanayi firmaları Sasa Polyester 77., Temsa Ulaşım Araçları 192, Beyteks Tekstil 277, Akyem Adana Yem 293., Elita Gıda 313. Güney Çelik Hasır ve Demir 334., Adana Çimento 353., Bossa 372., Abdioğulları Plastik ve Ambalaj 383., Amylum Nişasta 387., Gürsoy Yem 454. sırada yer aldı. **İSO** ilk 500'de yer alan firma sayısının 12'ten 11'e gerilediğini, bu durumun güçlü ve köklü sanayi geçmişine sahip Adana'nın potansiyelini yansıtmadığını söyleyen Adana **Sanayi Odası** Başkanı Zeki Kıvanç, "2018 yılının zorlu ve mücadele içerisinde geçti. Seçim süreci, komşu ülkelerde ve önemli ihraç pazarlarında

İlk 500'de 11 Adana sanayi firması

2018 S.NO	2017 S.NO	KURULUŞLAR	ÖRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)
77	78	SASA Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	2.201.963.427
192	124	Temsa Ulaşım Araçları Sanayi ve Tic. A.Ş.	1.025.019.644
277	336	Beyteks Tekstil Sanayi ve Tic. A.Ş.	757.678.159
293	322	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım San. Tic. A.Ş.	718.902.211
313	277	ELITA Elita Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	676.879.683
334	359	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	626.374.441
353	344	Adana Çimento Sanayi T.A.Ş.	586.583.908
372	422	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	557.967.359
383	423	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	539.712.677
387	-	Amylum Nişasta Sanayi ve Tic. A.Ş.	531.244.273
454	427	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	459.891.169

yaşanan sıkıntılar, küresel ekonomide görülen belirsizlik ortamı, tüm sanayiciler için önemli bir sınav niteliğindedir. Artık önümüze bakmalı ekonomiyi gündemin en öncelikli konusu haline getirmeli.

İstihdam yaratan kapsayıcı büyümeyi sağlayacak, yapısal reformları uygulamaya koymalıyız" dedi. İlk 500'de 6 firmanın üst sıralara yükseldiğini, 4 firmanın gerilediğini, 1 firma liste dışı kalırken, bir firmanın

listeye dahil olduğunu belirten ADASO Başkanı Zeki Kıvanç, "Sanayiciler olarak, yatırım, üretim, ihracat ve istihdam artışı ön celiklerimizdir. Üretim, yeni yatırım ve ihracat yapma, istihdam yaratma isteklerimizi güçlü biçimde koruyor, ilimiz ve ülkemiz ekonomisinin güçlenmesine canla başla katkı sağlama devam ediyoruz. Zorlu süreci temkinli ve cesur hareket ederek iyi yönetme başarısı gösterip Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda listeye giren Adana sanayi firmalarımızı tebrik ediyorum. Gelecekte 10'lu 20'li rakamlardan ziyade 50'li rakamları telafuz etmeyi, çok daha fazla Adana sanayi firmasının, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları arasında kendine yer bulmasını ümit ediyorum" dedi.

Yılmaz'dan Üretime Destek Veren Firmalara Tebrik

Levent Hakkı Yılmaz

İTSO Başkanı Yılmaz, “ Üretime Destek veren, İstihdam Sağlayan Bölge Ekonomisine Değer Katan Firmalarımızı Tebrik Ediyorum” dedi.

İTSO Başkanı Levent Hakkı Yılmaz, **İstanbul Sanayi Odası** tarafından her yıl yapılan Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu arasında sıralamaya giren İskenderunlu Firmaları tebrik etti.

İTSO Başkanı Yılmaz yaptığı değerlendirmede, Üreten ve istihdama katkı sağlayan firmaları tebrik ederek, “1975 yılından sonra tarıma dayalı ekonomiden kurtulup, sanayiye dönük üretim hamlesi başlatan bölgemizde özellikle Demir-Çelik üretimi ön plana çıkmaktadır. İskenderun bölgelerinde Demir-Çelik üretiminin önem kazanmasıyla birlikte öne çıkan Hatay firmaları ülke ve bölge ekonomisine ve istihdama önemli katkı sağlıyor..

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması 2018 yılı sonuçları kapsamında, İskenderun sınırları içerisinde ve İskenderun Ticaret ve Sanayi Odasına bağlı firmalar arasından listeye giren;

- İsdemir
- Toscelik Profil ve Sac
- Tosyalı Toyo
- *Tosyalı Filmasin ve İnşaat Demiri
- Tosyalı Demir Çelik
- Toscelik Spiral
- Bastug Metalurji
- Atakas Çelik
- Ekinciler Demir Çelik
- Yazıcı Demir Çelik
- Noksel Boru

Bölgemizde lokomotif görevi gören Demir-Çelik sektöründe dereceye giren firmalarımızı kutluyorum. Firmalarımıza üstün başarılarından ve İskenderun'umuza, bölgemize verdikleri katkılarından dolayı, İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası olarak başarılarının artarak devam etmesini diliyoruz” dedi.(Haber Merkezi)

dataposta6746@gmail.com

EKONOMİK PARAMETRELERDEKİ SON DURUM

Bir taraftan süre gelen çift rakamlı enflasyondaki artışın Mayıs 2019 ayında da yükselerek bir önceki yılın aynı aya göre %18,71 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,91 artış gerçekleşirken, Yİ-ÜFE'de ise 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %2,67, bir önceki yılın Aralık aya göre %7,99, bir önceki yılın aynı aya göre %28,71 ve on iki aylık ortalamalara göre %32,85 artış göstermesine karşılık, halen artış trendini olabildiğince hissettiren TÜFE enflasyonu tüm sektörde girdi maliyetlerindeki yükselişlerden anmış değil. Yani kısaca günümüz şartlarında üretimle ilgili her kesimde girdi maliyetlerindeki artışlar bir türlü durdurulamadığı sürece kimse enflasyonda düşme beklemez. Bunun yanında Türk lirasındaki değer kaybının imalat sektörünü etkilediği Mayıs ayında, girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatları artış gösterdi. Bunun yansıması olarak tüketici talebindeki zayıflık belirtileri devam etti. Yeni siparişler ivme kaybederken, bazı anket katılımcıları Avrupalı müşterilerden gelen talepteki zayıflığa dikkat çekti. Bu durum, satın alma faaliyetlerinin azalmasına neden oldu.

***

Diğer taraftan ekonomideki kötü gidişin en önemli göstergelerinden biri olan üretimdeki daralma sürüyor. İmalat PMI yüzde 45,32'e geriledi. İmalat sektöründeki daralma TL'deki değer kaybı ile birlikte 14. ayına girdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketlerinin Mayıs 2019 dönemi sonuçlarına göre de, **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI Mayıs'ta 45,3 seviyesinde gerçekleşti. Endekste 50'nin altı daralmaya, üzeri seviyeler büyümeye işaret ediyor. Ancak buna rağmen İstanbul imalat sektörü'nün istikrar kazanmaya daha da yaklaştığı Mayıs'ta, üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın hız kesmesine bağlı olarak faaliyet koşullarındaki ivme kaybı son 10 ayın en düşük hızında gerçekleşti. İmalatçıların kırılan talep koşullarının devam ettiğini belirttiği Mayıs ayında bazı iyileşme işaretleri gözlemlendi de; yeni ihracat siparişlerindeki yavaşlama hız kesildi. Yeni siparişlerdeki olumlu eğilim üretim tarafına da yansıdı ve düşüş daha ilimli oldu. Girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatları da artış gösterdi. Satın alma faaliyetlerindeki yavaşlama, girdi stoklarının gerilemesine yol açtı. Bazı anket katılımcılarının yeni siparişleri karşılamak için mevcut stokları kullanmayı tercih etmesine bağlı olarak nihai ürün stokları da azaldı.

***

Öte yandan da TÜİK verilerine göre ekonomik güven endeksi Nisan ayında 84,7 iken, geçtiğimiz Mayıs ayında %5 oranında azalarak 77,5 oldu. Ekonomik güven endeksindeki azalış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı. Mayıs ayında Tüketici Güven Endeksi 55,3 değerine, reel kesim güven endeksi 94,7 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 79,4 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi 89,9 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi 49,8 değerine geriledi. Özellikle tüm sektörlerin lokomotif durumundaki inşaat sektöründeki bu gerilemenin nedenlerine bakıldığında; Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (İMSAD), hazırladığı "Mayıs 2019 Sektör Raporu"nda inşaat sektörünün yılın ilk çeyreğinde yüzde 10,9 küçüldüğü belirtildi. Üç çeyrek üst üste küçülen inşaat sektöründe en hızlı küçülenin bu çeyrekte görüldüğüne dikkat çekilen raporda hem kendi iç dinamiklerindeki bozulmalar hem de 2018 yılının ikinci yarısından itibaren yavaşlamaya başlanan finansal dalgalanmalardan olum suz etkilenen inşaat sektöründe, bir yandan maliyetler artarken satışların gerilemesi, diğer yandan döviz ve TL'ye dönük kredi lerinin yükselen maliyetlerinin müteahhit firmaların bir bölümünü sıkıntıya soktuğu belirtiliyor.

***

Sonuç olarak, iktisadi parametrelerdeki sonuçlar dikkate alındığında; AKP Hükümet otoritesince ekonomideki gidişatla ilgili alınan tedbirler anlamında yeni kabine kurulduğundan bu yana kaç adet ekonomi paketi açıklandı? Sorusuna yanıt ara mak gerekirse; Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, yeni ekonomi yaklaşımını program kapsamında açıklamalarda bulunmuştu. Albayrak bu alandaki adımların atılmasıyla birlik te güçlü temellerle yola çıkacağını ve bu süreçte birlikte 2018, 2019 yılında Türkiye birinci fazı bitirip istikrarlı büyüme dediğimiz ikinci faza geçeceğini söylemişti. Ayrıca Albayrak yeni ekonomik yaklaşımın genel mimarisini 3+1 şeklinde yorumlamıştı. Bunun açıklaması ise; 1 Ekonomik dengelenme. Enflasyonla mücadele... Mali disiplin sibi bir Ankara Maliye Bakanlığı görevimiz. 2 İstikrarlı büyüme... Enflasyonla mücadele büyüme politikaları ile büyüme el ele gidecek. 3 Adaletli paylaşım. İstikrarlı sağlanan sağlık temellerinin üzerine oturduğumuz bu büyüme bu manada milletimiz açısından çok daha önemli bir faza taşınacağı demektir. +1 Türkiye'nin dünyadaki en gelişmiş ülkelerin gösterdiği rine ulaşması sağlanacaktır. Maafları Yeni Ekonomi Programı'nda işsizlik beklentisi hedefleri ise 2018'de yüzde 11,3, 2019 için yüzde 12,1, 2020 için yüzde 11,9 ve 2021 için yüzde 11,8 olarak açıklanmıştı. Günümüze bakıldığında ise işsizlik rakamları düşmüyor. Aksine her geçen gün artış gösteriyor. Açıklanan bu paketler yapısal reformlarda bir türlü gelişme olmadı için de etkisiz kalıyor. Aynıntı olarak serbest piyasa kurullarından taviz vermeden 2023'e kadar ekonomiyi güçlendirmeyi, yüksek katma değere sahip ileri teknoloji ve ihracat odaklı büyüme, istihdamı arttırmayı hedefleyeceklerini belirtmişliği ama olmadı. Bu çerçevede şimdiye kadar yaşanan seçim süreçleri, resesyona(durgunlukta) beslenen global krizler bu konunun da ele alınmasını günümüze kadar erteledi.